

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETESI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr. többzöri hirtet-
ésnél olcsóbb. Nyiltér
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Észrevételek az ellenzéki „Hangok és Visszhangokra”.

II.

ogy a fő- és alispánnak, de nemcsak ezeknek, hanem a főjegyzőnek is vannak tágas lakásai a megyei székházban, ez igaz, de ez a megyei közgyűlés elhatározása alapján történt, melynek a tervek, hol a természetbeli lakások ki-tüntetve voltak, bemutatva lettek és ezáltal jóvá is ha-gyattak. Akkor szólalt volna fel L. V. ur el-lene, nem pedig most, de biztosíthatom, hogy akkor sem lettünk volna egy nézetben, mert én egészen helyén valónak és úgy az illetők hivatalos állásának megfelelőnek, mint maga a közigazgatás érdekében levőnek találok, hogy a megye intéző közegei egy ugyanazon helyi-ségben a nap minden szakában együtt találha-tók legyenek.

L. V. ur úgy tünteti föl a dolgot, leg-alább a ki levelét olvassa, azt kell neki gon-dolnia, hogy a fő- és alispánok lakhelyiségei is a megye által bűtoroztattak be. Én ki mind-kettőnek lakásain többször megfordultam, biz-tosíthatom L. V. urat, hogy azokat maguk az illető urak önköltségükön bűtorozták be. A fő-és alispán két-két szobából álló hivatalos helyi-ségét a megye rendelte bebűtoroztatni; azok be is bűtoroztattak és pedig úgy, a mint azok a megyei fő és alispán kiváló állását megilletik. Csodálkoznom kell L. V. uron, hogy ezen megütközök. Bács-Bodrogh megye 1861. évben szintén bebűtoroztatta a főispán és alispán hiva-talos helyiségeit és mondhatom akkor is díszesen. Huszonkét év alait elkoptak a bűtorok, a megye a kopott bűtorok helyett fő- és alispánjának újakat szerzett be. Ez tehát nem történt most először és nem történik reménylem utoljára sem. Én legalább egypár fő- és alispáni bűtorozást kívánok még megszavazni és ki-vánom L. V. urnak is, hogy legyen erre alkalma.

Hogy a lakásokban fürdők is vannak, pedig vannak nemcsak a fő- és alispáni, hanem a főjegyzői lakásban is, — az igaz, de hogy a mai korban már valaki ezen fennakadni tud, azon valóban csodálkozom. Hisz, ha a jelenlegi fő- és alispántól irigylő az ellenzék eme nem kizárólag kényelmes, hanem közegészséges berendezést, — jól fog esni majd ez annak a fő- és alispán-nak, kit Apponyi tesz, illetőleg tétet ide annak idejében. Ezt már igazán kívánom megélni, mert akkor hosszú ideig kell élnem és legalább ek-kor nekem is lesz alkalmam L. V. urhoz nyílt leveleket intézmem, mert ekkor én is ellenzéki leszek és ismervén természetét, remélem L. V. ur is az lesz; legalább a közgyűlési teremben; a választó kerületben a körülményekhez ké-pest más-más párti szokott ő mindig lenni

Nevetséges a megye fő- és alispánját a szék ház építési ügyért megátadni. Minden egyes intézkedés ez ügyben a megyei közgyűlés által kiküldött 12 tagú választmány által tétetett, melynek tagjai közé, ha jól emlékszem: Szemző István, Szemző Gyula, Szemző János, Körmeny Gyula is tartoztak, kiket gondolom L. V. ur sem gyanusíthat azzal, hogy a fő- és alispán intencióinak támogatói közé tartoznának. Ez az építési választmány az alispán elnöklete alatt 5 éven keresztül vezette az építkezést; ezen választmány javaslatai folytán hozattak ama mindég egyhangú határozatok, melyekkel a megyei közgyűlés a székház építése körül bármit is intézkedett. Ha volna egyáltalában vádra ok, vádolni csak az építési választmányt és a megyei közgyűlést, de nem a fő- és alispánt lehet.

Különben azt ajánlom — és pedig saját érdekükben — a megyei ellenzék általam kü-lönben igen tisztelt tagjainak, hogy a megyei székház kibővítési ügyet mint ellenzéki izgató-szert dobják végre valahára a sutba. Akkor,

midőn sikerrel használtatták volna, elmulasztot-ták, most már különösen a sokszori használat folytán — erejét veszítette, nem hat.

Ezen jó tanács után még egyet adok L. V. urnak és ez az, hogy ha máskor valamely megyei ügyről írni akar, informáltassa magát előbb arról olyanok által, kik a megyei ügyek intézésében élénk részt vesznek, például Már-tonfi Károly ur által. Ha ezt teszi, nem lótt volna oly bakot, mint legutóbbi nyílt levelében, midőn ama bizonyos kivezetési határozatot épp a Mártonfi Károly ur által »ellenőrzött« lapban támadja meg, nem tudván azt, hogy a kiveze-tésre vonatkozó indítványt épp Mártonfi Károly ur tette és a megyei közgyűlés az ő indítvá-nyát fogadta el, midőn a kérdéses határozatot hozta.

Biz ez úgy van tisztelt uram. A megye főispánja és az állandó választmány az elnöki intéseknek nem engedelmességek bizottsági tagot mérsékelt pénzbírsággal kívánta büntetni, — ez nem volt elég Mártonfi Károly urnak, ő azokat kivezeteteni kívánta és a megyei közgyűlés a főispán és az állandó választmány indítványa ellenében Mártonfi Károly ur indítványát fo-gadta el.

Sokkal nagyobb tisztelettel viseltem Már-tonfi Károly ur személye irányában, hogy sem abból ama következtetést kívánám róla le-vonni, melyeket L. V. ur a megyei bizottság többségére abból levont, annyit azonban kér-dezek L. V. urtól, hogy ez esetben ki volt libe-rálisabb, Sándor Béla, Schmausz Endre, Tisza Kálmán, vagy pedig Mártonfi Károly? feleletet nem kívánok red.

Még egy vádat hoz fel L. V. ur a megyei bizottság többsége és így természetesen a megye fő- és alispánja ellen, kik ezen többséget vezet-ik és ez az, hogy egy megye feliratát, mely a pánszláv izgatások ellen irányult, nem támogatta, hanem indokoltan tudomásul vette. — Nem em-lékszem eme határozatra. Ilyféle hatósági átira-tokra, megvallom igazán, nem sok súlyt fektet-vén, az figyelmemet kikerülte, de L. V. mondja, hogy így történt, elhiszem.

Ha így történt, jól történt. A megyében ilyenmő izgatások nem fordultak elő; nálunk a nemzetiségek egymással jó egyetértésben élnek és a magyar állameszme mindig nagyobb és na-gyobb tért hódít közöttük.

Ha Bácsmegeye a kérdéses átiratot pár-tolta volna, úgy tünt volna fel, hogy az itteni nemzetiségek viselkedése adott arra okot. A megye közönsége igazságot szolgáltatott saját lakócai hazafiságának és félreértés által a jó egyetértést megzavarni nem akarta.

A megyei bizottság többsége nem úgy tesz, mint az ellenzék, hogy csak a képviselőválasztások előtt ölelkezik a nemzetiségekkel, igérvén nekik akkor olyakat, amiket létesíteni nem lehet, de hazafinak igérni sem volna szabad. Egyet említek csak a közelmúlt választási harc ellen-zéki krónikájából. Egy túlnyomólag német ajkú megyei választókerületben azon hiedelmet ter-jesztették el, hogy Bácsmegeye »német várme-gye« lesz, csak ne engedjék magukat elma-gyarosítani. És mi lett ennek a következmé-nye? Egy német nagy községben a német szü-lők vonakodnak most gyermekeiket a magyar óvodába küldeni — nehogy, ha gyermekeik megmagyarosodnak, elszalasszák a »német vár-megyét!« És az az ellenzék, melynek palástja alatt ilyen áramlatok indulnak meg, akar lec-kéket adni a megyei szabadelvű pártnak a »magyar« hazafiságból?

Végül még egyet. A sokszor megbeszél-t, de mindeddig még meg nem alakult megyei ellenzék miattam lehet akár politikai, azaz Ti-szabuktató, akár megyei, azaz megyei admi-nistracionális, így is, úgy is készen talál, szem-beszállunk vele; de ha komolyabb számbave-hetőségre akar majdan igényt tartani, több sze-rencsét kívánunk neki pártprókatorai és párt-szónokai megválasztásában.

Veterán.

Zombor sz. kir. város közegészségi állapota 1884. évi július havában.

Városunkban a közegészségi viszonyok e hó-ban feltűnően kedvezők voltak; az előző négy évnek megfelelő időszakában, valamint a mult hóban is, a közegészségi állapot kevés kívánni valót hagyott ugyan hátra, mindazonáltal oly előnyösen nem tünt ki, mint e hó folyamán.

Kiváló eredményt mutatnak a népmozgalmi adatok is, mely szerint városunk népesedésügyi érdekei e hóban szintén oly mérvben nyertek kielégítést, mint az csak igen ritkán előfordulni szokott.

A kórmozgalom jelentéktelen volt; heveny fertőző kórnekemnek egy esete sem észleltetett; uralkodó kórállapotok voltak az emésztő csatorna heveny hurutos s lobbos bántalmái, főleg a nagy hőségben nehéz földmunkával foglalkozó szegé-nyebb sorsúaknál. Bánát városban egy ked-vező kimenetelű cholera-nostras eset fordult elő.

A gyermekvilágban, a 7 éven aluliaknál, dacára az általános egészségi állapot kitűnő volt-ának, a halálozások, főleg a gyermekgörcsök-ben, még mindig jelentékeny számarányt mu-tatnak: 57,7%.

Az iskolai előadások e hóban szünetelvéen, az iskolába járó gyermekek között levő hygie-nicus állapot felől a tanító uraktól nem kap-hattam tudósítást; a szülők részéről e tekintet-ben panaszok csak gyéren merültek fel.

A felnőtteknek egészségi viszonyai kifogás-talanok voltak.

Meghalt e hóban: 45 egyén; 1880-ik évi július havában: 76; 1881-ben: 40; 1882-ben: 68; 1883-ban: 67. E hóban elhaltak közül: 25 fiú és 20 nőnemű. Hét éven aluli 26, ezek közül gyógy-kezeltetett 12 és 14 nem. Hét éven felüli 19; ezek közül orvosoltatott 23 és 22 nem; összesen gyógykezeltetett: 23 és 22 nem.

A halálokok a kezelő orvosok és a városi haloutkém meghatározása szerint a következők:

I. Ragályos betegségben: haláleset nem fordult elő.

II. Egyéb betegségek folytán: veleszületett gyengeség s gyermekaszály: 8; görcsök: 14 (a meghaltaknak 31,1%; 1882-ben: 23%; 1883-ban: 22,3%); agyburoklob: 1; agyvérömleny: 1; hörg-hurut: 1; tüdőlob: 1; tüdőgümőkór: 9; has-hártyalob: 1; gyomorbelhurut: 2; májbjaj: 1; rák: 1; petefészek-tömlő: 1; szájsuk-derme: 1; aggaszály: 3; halva született e hóban: 2 fiú és 5 leány, összesen: 7.

Az elhaltak kora: 0—1 évig: 20 (ezekből 2 törvénytelen); 1—5: 4; 5—20: 5 (0—20: 29); 20—30: 4; 30—40: 4; 40—60: 4; 60—80: 3; 80-on túl: 1.

Élve született e hóban: 99; 1880-ban: 102; 1881-ben: 81; 1882-ben: 67; 1883-ban: 88.

Az e hóban szülöttek közül törvényes: 49 fiú és 45 leány, összesen: 94; törvénytelen: 2 fiú és 3 leány; összesen: 5; született tehát össze-sen: 51 fiú és 48 leány.

Az 1880-ik évi július havi szaporodás volt: 26; 1881-ben: 41; 1882-ben: 1 apadás; 1883-ban: 21 szaporodás; e havi szaporodás: 54 (26 fiú és 28 leány).

Orvosrendőrileg megvizsgáltatott e hó tar-tama alatt több alkalommal a piac élelmezési cikkeivel, valamint a gyümölcsfélék; továbbá beható, görcsövi vizsgálat alá vettem a helybeli mészárszékekben árulni szokott húst.

Mindenekelőtt a húsnak szaga és színe vizs-gáltatott meg, azután a mell- és hashártya s mind ez normalisnak találtatott. Több húsdarab be lett metszve, hogy ezáltal a levágott marha egészségi állapotára támpont nyeressék; egy darabnál sem lehetett tapasztalni: híg folyadék-nak az elválasztása, mint az rendszeren beteg ál-latok húsnál előfordulni szokott.

Mindegyik mészárosról több hús-próbát ve-vén magamhoz, azokat a görcsö alatt megvizsgál-tam. A vizsgálatnál az izomszálak simáknak és élesen határoltaknak mutatkoztak, mint annak lenni kell a jó húsnál. Valamennyi az elősdiék-től mentnek találtatott; különös figyelem lett e tekintetben a sertéshúsról fordítva.

A vizsgálat eredménye tehát minden tekintetben kielégítő volt.

A Franciaországban dühöngő cholera-járvány ügyében városunk közegészségügyi bizottsága még e hó kezdetén járvány-bizottsággá alakult, mely figyelmét mindenek előtt a házak közegészségügyi s köztisztviselési szempontból való megvizsgálására fordította.

Ezen orvosrendőri bejárásnál kitűnt, hogy a szegényebb sorsúak által lakott külvárosok előnyben vannak, míg legtöbb hiány a belvárosra esik. Ennek folytán a belvárosi házak egyenként tüzetes megvizsgálás alá vétettek, mely alkalommal tömérdek s oly közegészségügyi hiány tapasztaltatott, mely normalis hygienicus viszonyok mellett is igen káros befolyással vannak a város egészségi viszonyaira, járványos kórok idejében pedig közveszélyesek.

A miben majdnem az összes lakosság csekély kivétellel szenved az, hogy a házak építésénél, különösen a régebbi időben semmi gond sem fordítottat a falak megvédésére a talajnedvesség ellenében, mi pedig elkerülhetlenül szükséges, mert a talajvíz gyakran igen magasra emelkedik; csak az újonnan épült házak bírnak elszigetelő, vízátthatatlan réteggel (Isolirschichte). A belvárosban, hol a lakosság sokkal sűrűbben lakik, sok új épületnél közegészségügyi hiány az, hogy a háztelkek legnagyobb része be van építve és udvarul alig hagyatik a legszükségesebb világító udvar (Lichthof). Egy ily házban a káros kigőzölögésnek nincs meg a kellő szabad tere, mert hiányzik a megkívántató légáramlás. A baj onnan ered, hogy nincs még szabályozva a háztelkek beépíthető és be nem építhető részeinek egymáshoz való minimalis viszonya. Eddig a legkisebb gond sem fordítottat a póce-trágya és szemétdödrök ügy elhelyezésére, mint építésére: először is nincsenek kellő távolban a kuktól és lakhelyiségektől és vagy épen nem, vagy csak igen hiányosan vannak befödve; többnyire a legrosszabb téglából vagy azok darabjaiból agyagban vannak építve, falaik nem elég vastagok és fenekük többnyire nincsen kiépítve. Magától értetik, hogy ily körülmények között a körülötte levő földrétegekbe való átiszárgás és az által a kútvíznek megfertőztetése és a falaknak a nedvesség által való megtámadtatása elkerülhetetlen. Főképp ennek tulajdonítható, hogy az egész belvárosban majdnem egyetlen egy kutat sem talál az ember, melyben jó ivóvíz volna, sok falazatnál ellenben az úgynevezett salétrom-kivirágzás fordul elő.

E hiányokhoz járul még, hogy az ily gödrök rövidebb időközökben, mint az megkívántatnék, nem tisztítottatnak, hanem a hulladékok, főleg a pócegdödrökben éveken át is érintetlenül megmaradnak úgy, hogy a rothadás a házon belül történik és ez által a lakhelyiségek állandóan ezen anyagok kipárolgásának kártékony befolyása alatt állanak. A trágyadödrök ugyan gyakrabban tisztítottatnak, ezeknél azonban ismét az a körülmény igen hátrányos, hogy nagyobb részt mindenütt ott, hol nincsenek a nyilvános, a belvárost körülövedező árokba nyíló földalatti csatornák, a konyhavíz és a konyhaszemét a trágyadödrbe dobatik, hol azután kiállhatatlan bűz támad, mely azután szét is terjed, minthogy a legtöbb trágyadödr nincsen födve. Az oly házakban, hol födött csatornák fordulnak elő, igen nagy a valószínűség, hogy a konyhavíz azokba lesz kiöntve, a minek is a felfogására külön zárt gödör csak igen kevés, néhány házban találtatott.

A belvárost képező 202 háztelken találtatott: 1. 2 nyílt pócegdödr. 2. 10 hiányosan födött pócegdödr. 3. 31 egészen teli pócegdödr. 4. 19 kiépített pócegdödr, de melybe konyhavízet is öntenek. 5. 86 ki nem épített trágyadödr. 6. 81 kiépített, de födetlen trágyadödr. 7. 13 kiépített és födött trágyadödr. 8. 4 pócegdödr, mely nyitott trágyadödrrel áll összeköttetésben. 9. 29 födött, a városi árokkal összeköttetésben álló házi csatorna. 10. 92 trágyával telt trágyadödr.

Ily körülmények között sürgetően szükséges, hogy a házak (a háztelkek beépíthető és be nem építhető részeinek egymáshoz való minimalis viszonyát is meghatározva) és azok azon részeinek építési módja hol a hulladékok tartanak: a póce, szemét stb. gödrök, valamint ezeknek elhelyezési és tisztántartási módzata, úgy a közegészségre kártékony anyagok kihordásának ideje s a t. s a t. hatóságilag szabályoztassék minél fogva felhivandónak tartom a városi kapitányi hivatalat, mint első fokú közegészségügyi hatóságot: hogy szakközégek közreműködésével ezen fontos közegészségügyi kérdést felkaroló szabályrendeletet alkosson, miután a belváros jelenlegi állapotát a legnagyobb gondosságra és elővigyázatra int.

Megvizsgáltattak továbbá a városi tiszt

orvosok által a fenálló 9 kéjnételep 20 bejegyzett örömlényvel; a bujakórosak a kórházba szállítottak.

Orvosrendőri boncolat e hóban egyszer fordult elő Háj Vilmos állítólag cholera-nostras folytán elhalálozott 17 éves könyvkereskedő tanonc hulláján; a boncolat genyes hashártyalobbot állapított meg.

Az állatok egészségi állapota kedvező volt. Időjárás: legmelegebb nap volt 18-án (délben + 30° C.); leghűvösebb 30-án (reggel + 12° C.) Barometer legmagasabban állott 31-én reggel; legalacsonyabban 22-én délb. Szélirány: többnyire déli, északnyugoti és nyugoti.

Derült nap volt 22; a többi részben vagy egészen is borult; eső esett 6 alkalommal.

Kelt Zomborban, 1884. évi aug. hó 7-én.

Dr. Pávolovits Simon,

városi tiszt főorvos.

Hírek

Ő Felsége a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére, az esztergomi főszékesegyházi káptalanban németújfalusi Bublá Károly vál. arbei püspöknek, pápa ő szentsége t. kamarásának, Szt. Sapi-entiaról nevezett titeli címzetes prépostnak, zsinati vizsgáló és örkanonoknak az éneklő kanonokságra való előléptetését jóváhagyta.

Haynald Lajos bíbornok-érsek jul. 31-én pástorlevelet bocsátott ki, melyben az esetleges koleraveszélyre való tekintettel arra inti a lelkészeket, hogy saját hatáskörükben kellő gondot foganatosítsák az egészségügyi rendszabályokat. Minthogy pedig a cholera felmerülése idején mindenmemű gyülekezések tilosak, az ez időszakba eső búcsúkat és körmeneteket nem szabad megtartani, miről a hívek annak idején jó eleve értesítendők.

A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter gróf Chottek Rezső futtak-környéki nagybirtokosnak a selyemtenyészést emelése körül szerzett érdemeiért köszönetét nyilvánította.

Gaal Ferenc szabadkai zenéi igazgató, a Miskolcon tartott országos dalár-ünnepély alkalmával, a bíráló bizottságba beválasztott. A szegedi dalárda ugyancsak Gaal Ferenc hírneves zeneszerző „Imádságom” című műnyegését adta elő.

Bács-Bodrogh megye szigorló bizottsága előtt jegyzői képesítést nyert: Szathmáry József magyar és német nyelven.

Ujvideken a szerb nő-gylet az iparkiallítás alkalmával f. hó 3-án hangversenyt rendezett, mely kitűnően sikerült. A vidékről is számosan jelentek meg. Ott volt: Petrovics Vazul püspök, Kövess tábornok, Lemait altábornagy, Radovanovits polgármester, s mások számon. A közreműködők közül legtöbb tapsot aratott Deszkásev István, a zágrábi opera tagja, ki Gounod Faustjából és Zajc-tól egy nemzeti dalt énekelt. Továbbá Gaal Ferenc, a szabadkai zenéi igazgatója, kit zongorajátékáért gyönyörű babér koszorúval leptek meg. Nagy tetszésben részesült még Uglyesics Ilona, a nemzeti zenéi végzett növendékének éneke, Tollinger R. gordonkajátéka és a zombori meg a karlovi dalarák együttes előadása. A tiszta jövedelem 1200 frt volt.

Reitzer Gizella kisasszonyt Baján eljegyezte Schlesinger Lipót Bajáról.

Schumacher János, Hoffmann Mátyás szabadkai lakos földbérleje, f. hó 7-én a bajmoki tanyáján levő verembe Tóth Jakab és Schumacher István béreseit tisztítás végett lebocsájtotta, de ezek a dohos levegőben rögtön meghaltak.

A városban sok helyen, de kivált az éjjel is sokat használt bajai utcán, kivált annak külső szélén, oly bűnös gondatlansággal végzi a lámpagyújtogató munkáját, hogy szigorú rendretartásit érdemel. Reméljük a városi gazda nem is lesz fukar benne.

Bakay Dezső kunbajai lakost a földm., ipar- és keresked. miniszter Bács megye II. felső járására állandó gazdasági tudósítónak nevezte ki.

Schwerer Janos Zomborból különféle régi római agyagedényeket és középkori vastárgyakat küldött a nemzeti múzeumnak.

Szabadkához tartozó nagyfényi csárdában aug. 3-án borozás felett támadt szóváltás miatt Vojnits Puresár János Gábrits Pált bicskájával agyonszúrta.

Hymen. Kossin Károly közkedveltségű moholyi vas- és fűszerkereskedő jegyet váltott a kedves Frick Zsuzsanna kisasszonnyal Uj-Verbáson.

Gyászhir. A zombori izr. hitközség és az ennek kebelében fennálló Chevra-Kadischa-egylet mély fájdalommal tudatja főtisztelendő Kohn Dávid ker. főrabbi úrnak f. évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órákér, élte 75-ik, ithelyi áldásos működésének 34-ik évében történt gyászos kimúltát. Az elhunyt hült tetemei f. hó 11-én d. u. 5 órakor fognak a helybeli izr. sirkertben örök nyugalomra tétetni. Áldás és béke hamvaira! Zomborban 1884. évi aug. hó 10-én. Bárány Lipót, Chevra-Kadischa-egyleti elnök. Szilágyi Mór, hitközségi elnök.

Lajthay Ignác topolyai tanító egy okl. róm. kath. s. tanítót keres. Teendője: a II. főszt. önállóan vezetni, s az ism. iskolát minden 5-ik vasárnap tanítani. Fizetése: havonként 8 frt és ágyműt kivéve, teljes ellátás, szobafűtessel. Az ajánlatok hozzá küldendők. Az állomás október 1-én elfoglalandó. Tannyelv: magyar.

Szabadkán e hó 8-án Engi József II. kőri lakos nevével Gajdacs Annával és Szurok Andrással a zentai országot melletti ismeretes „szent kút” közelében nyomtatván, a délután keletkezett zuhogó záporosó között a villám közéjük csapott. Enginét agyonütötte, a két férfi pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

Halálozás. Baján f. hó 4-én Cserba szül. Rezsnyák Erzsébet, Cserba Ferencz kir. aljárásbírónak s a „Baja” szerkesztőjének édesanyja élte 63. évében elhunyt.

A városnak úgynevezett gyári-telkén, a sörház átellenében, tüzoltóink számára igen szép, magas mászóház készült. Kétségtelen tanuje ez az új főparancsnok úr buzgalmának.

Hymen. Mihelsz Gyula, helybeli gyógyszerész esküvője Heindlhoffer Emma kisasszonnyal mához egy hétre lesz.

Vrabecz Vince szabadkai lakos „Verbóczy” vezették nevet váltott.

Az uzoratorvény alkalmazása. A királyi főügyészség az összes királyi ügyészségekhez közzel bocsátott ki, melyben arra hívja fel ezeket, hogy az 1883 XXV. t. c. (az uzoratorvény) a f. év június hó végéig hány esetben és hány személy ellen vétett alkalmazásba s az eljárás hány esetben vitetett keresztül, vagy szüntettetett be, vagy folyamatban van?

Ó-kanizsai hírek. Juhász Mihály közbeesülésben álló polgártársunk 9 éves kis leánykája a kútgémmel játszadozván, súlyegyet vesztve, fejét a kútba bukott, de a megrémült apának sikerült a kis lányka egyik lábát elkapni és megmenteni. A lánykának az ijedségen kívül semmi baja, de az apa jobb hüvelyk ujjával adózott lánykája életéért. — A napokban két drótos-tót igyekezett Török-Kanizsára, de előbb felöntöttek a rípuszból; az egyik annyit talált bevenni a jóból, hogy lába nem bírta és a mint a kompból a ladikba lépett, belebukott a Tiszába és eimerült, azóta a halaknak kiáltozza: „van-e valami drótozni való.” — Ugyanaznap egy anya szintén a kompról másfél éves kis gyermekét ejtette ki öléből a Tisza lágy hajbái közé. Ez is eltűnt. — E hó 3-án Török-Kanizsán tartott vásár látogatott, de pénznélküli volt. Annyi volt a sertés, hogy majdnem jószóért is adtak, lévén a disznók és aprójószág közt nagy a halandóság.

A csatornai fürdőhöz tudvalevőleg roppant széles országot vezet. És a ki-bejáró közönség azt a keskeny, csinos gyalogutat, mely a Gottlieb-majör oldalán húzódik el, mégis kénytelen a mindenféle jószággal megosztani. Ha tilalmi tábla jelezne, hogy a gyaloguton sertéseket, borjúkat stb. hajtani nem szabad, nem szenvedne rövidséget senki, amennyiben a roppant széles úton elférne akármekkora csorda. A nagy közönség pedig azt nyerné, hogy üdülő útjában bűzös állati hulladékokkal, s minduntalan szemberohanó esürhékkel nem találkozni. Kérjük az alkaptány urat — mert úgy látszik a főkapitány úr hosszú szabadságon van — legyen szives ezen panaszt elosztatni, illetőleg a méltányos közkívánatnak eleget tenni. Több csatornai fürdővendég.

Egy tanárviselt hivatalnok elvállal két-három kisebb diákok teljes ellátására és korrepetícióra Bővebet a kiadóhivatal.

A szabadkai kereskedő ifjúság f. hó 16-án a város-ügyletben sorsjátékkal egybekötött táncvigalmat rendez.

Balogh Alajos szintársulata szeptember hóban Bajára megy s ott a „Bárány” vendéglő nagytermében fogja előadásait megkezdeni.

Melykúton a plébániához Lijavitása iránt f. hó 14-én d. e. 10 órakor a községközösség 3600 frt kiküldési árral árlejtés fog tartatni. Bánatpénz 360 frt.

A megyei székház építési bizottság f. évi augusztus hó 12-én kedden délelőtti 10 órakor a megye palota kistermében a székház felülvizsgálat eredményének bejelentése, úgy az ennek alapján netán szükséges határozatok meghozatala céljából ülést fog tartani. Schmausz Eudre, alispán.

0-Futtak község előljárósága nyomára jöven annak, hogy pecsétjével több hamis lópassus jött forgalomba, pecsétjét megváltoztatta.

Az Apatini-utca vége felé valami enyves kezű bejáratos tolvaj éjjelenként meglátogatja hol egyik, hol másik szomszédot és a kezügyébe eső főt vagy nyers élelmi szereket, nemkülönben a hozzájuk szükséges tüzelőanyagot összerakvirálja. Néhány felbőszített szomszéd a gyanúba vett éjjeli ragadozóra igen elms lest vetett s remélhető, hogy ha folytatja garázdaságait, bekerül ő is minél előbb a kapitánysági előszoba képgyűjteményébe.

A belügyminiszter a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságokhoz: „A törvényhatósági bizottság tagjainak névjegyzéke a törvényhatóságok rendezéséről szóló 1870. évi XLII. törvény-cikk 22. és 28. §-ai szerint minden év végéig átvizsgálandó, és az időközben beállott változások figyelembe vétele mellett kiigazítandó lévén, felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen teendőnek a kellő időben való foganatosíthatása tekintetéből, a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagoknak az 1885. évre érvényes névjegyzékét az adóhivatalok hivatalos kimutatásai alapján f. évi szept. hó végéig igazíttassanak ki, mely névjegyzéknek közgyűlési megerősítése után, tekintettel az idézett törvény 30-ik §-ra, a választott tagok sorában támadt üresedéseknek választás utján leendő betöltését még október hóban oly célból eszközöztessék, hogy a választások eredménye ellen esetleg intézett panaszok vagy felebbezések a törvény 37. és 38. §-aiban előirt eljárás figyelembe vételével legkésőbb ezen évi december hó közepéig véglegesen elintéztetbessenek. Egyszersmind értesítem a törvényhatóságot, hogy a pénzügyminiszter urat egyidejűleg felkértem aziránt, miszerint a legtöbb adófizető megyebizottsági tagok névjegyzékének kiigazításához szükséges adókimutatások a kir. adóhivatalok által a törvényhatóságnak mielőbb rendelkezésre bocsátassanak, mindazonáltal netáni késedelmek megelőzése tekintetéből felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen adókimutatások megküldése iránt haladéknélkül az illető kir. adóhivatalokat közvetlenül keresse meg. Nehogy a szóban levő nagyfontosságú teendőknek kellő időben való befejezése hátramaradást szenvedjen, elvárom a törvényhatóság ügybuzgalmatól, miszerint a legtöbb adót fizető megyebizottsági tagoknak akként összeállított névjegyzékét, hogy a bizottsági tagok nevei az általuk fizetett adómenyiség szerinti sorrendben következzenek, s hogy a sorrend megállapításánál alapul vett adómenyiség kétszeres számításának jogcím, t. i. tudori oklevél, tanár, lelkész, (róm. kath.) ügyvédi oklevél stb. a jegyzet rovatban pontosan kitüntetve legyen, f. évi október 30-ig, a választott megyebizottsági tagok névjegyzékét pedig különös figyelemmel a megbízatás idejének pontos megjelölésére szabatosan egybeállítva december hó 31-ig hozzám minden szorgalmazás nélkül pontosan feltejesse. Budapest, 1884. évi augusztus hó 3-án. Tiszta s. k.”

Bachrach Zsigmond bajai lakos, nevé „Borsodi”-ra változtatta.

A szabadság-harc alatt elesett és helyben közsírba temetett 39 névtelen hőnek emléket akar állítani a Népkör néhány tagja. Az eddig jóformán magánkézben folytatott gyűjtés már is szép eredményt mutat, s tekintve a célnak hazafias lelkesedésre méltó magasztosságát, van remény, hogy egy kellő tapintattal szövegezendő nyilvános felhívás nem maradna jó eredmény nélkül.

A kender okszerű áztatásának bemutatása a pusztapékai kincstári telepen. A kender okszerű áztatása iránt érdeklődő közönség figyelmébe felhívjuk arra, hogy az idevágó műveletek a pusztapékai kincstári telepen (Bácsmezeje, legközelebbi vasútállomás Verbász-Kula) augusztus hó folyamán megtekinthetők. Közlebbi felvilágosítás nyerhető Bodola Lajos főmérnök és telep-igazgatótól (Budapest, Dohány-utca 40-ik szám) és Szentpály Gyula intézőtől (Pusztapéka, u. p. Bácskeresztúr).

A magyar rizstermelés. Az országos gazdasági egyesület, a hazai rizstermelők szakszerveletét határozván el, hogy az idevágó műveletek a pusztapékai kincstári telepen (Bácsmezeje, legközelebbi vasútállomás Verbász-Kula) augusztus hó folyamán megtekinthetők. Közlebbi felvilágosítás nyerhető Bodola Lajos főmérnök és telep-igazgatótól (Budapest, Dohány-utca 40-ik szám) és Szentpály Gyula intézőtől (Pusztapéka, u. p. Bácskeresztúr).

Megszökött rab. Jávánov Maxim bavanistei illetőségű, 30 éves, család vétségével vádolt vizsgálati fogoly f. hó 3-án reggel 5 órakor a zentai járásbíró-ság fogházából megszökött.

Ebenspanger Ödön ma kedden esküdt örök büszséget Goldfahn F. kisasszonynak Zomborban.

Hoffmann Antal ur, a buziási fürdő bérletje azt a szíves ajánlatot tette a közoktatási m. kir. miniszteriumnál, hogy az említett fürdőben augusztus 1-től szeptember végéig öt népközségi tanító és öt tanítónő számára kedvezményt hagyat és ingyen fürdőt engedélyez, az urodalmi szállodában pedig 25% engedményt mellet ad szállást. Miről is az érdekelt felek értesítetnek.

A budapesti rabbiképző intézet hallgatói közül többen a nyári szünidők alatt vidéken tartanak hit-szónoklatokat. Így Moholyon Flesch Armin, az intézet hallgatója f. hó 2-án az ottani izr. templomban magyar hit-szónoklatot tartott, mely alkalomra a hely-beli közönségen kívül még a szomszédos községekből is nagyszámú hallgató, köztük más vallásbeli is, gyűlt össze. A szónoklat hazafias szellemű tartalma igen jó hatást tett a hívekre. Beszédében a zsidóság mai hivatását fejtegette, emelkedett hangon szólott az emberszeretet fenségese eszméjéről, röviden és velősen utalt a vallás, erkölcsi irány és tudomány haladás harmoniájára, de legörvendesebb volt azon igazán magyar nemzeti szellem s meleg honszeretet, mely minden szaván átrezgett. Az érdem nagy része azon magasztos célú intézetet illeti, mely ifjait ily irányban neveli, hogy egykor a zsidó szószékéről is hangzassák a nemzeti eszméket; de Mohol izraelita hitközsége haladására is szép fényt vet azon körülmény, hogy túltéve magát az orthodox előítéleteken, alkalmat adott eme ifjúknak, hogy a haladás eszméjét Bácsmezeje zsidó körében is megkedveltesse. Ha sikerül majd részt tenni több helyen a eszkönösség bástyáin, talán összeomlanak, s a nemes eszmék győzelme biztosítva leend. Adja az Ég, hogy az minél előbb történjenek. (A.)

0-Kanizsa, 1884. aug. 3.

Gyümölcstermésünket még virágjában tönkre tette a fagy és köd; ama szép reményeket, melyeket a gazdaközönség kötött gabonavetéseinek tavaszi állapotához, ha nem is semmisítette meg teljesen a rozsda, mely a kalász kifejlődése előtt meglepte a szarát, és a köd, mely virágzástól a teljes megérésig több ízben oly pusztítólag nehezdedt a kalászokra: de mennyi és minőségileg annyira kivette a dézsmát, hogy általában véve az idei termés középszerűnek sem mondható.

A legjobban fizető buza keresztje is alig ad valamivel többet vékájánál, s az is minő?! A nagyobb része vékáját sem adja meg, sőt igen gyakori, hogy az amugy is csekély termés minőségileg oly silány, hogy kigünyoltatnék a termelő, ha piacra vinné: a szemek aszottak és feketék. Reményét kukorica terméséhez fűzi a gazda, s ha ezt megérésig elemi csapás nem éri, kisegítendő azon kisebb gazdákat is a zavarból, kik 50-60 frtjával bérelték ki láncaát az oromi földnek, mely manap alig adott valamivel többet, mint a belevetett mag.

E kerület faiskoláinak felügyelője elismerőleg nyilatkozott az ó-kanizsai elemi népközségi rendezett állapotban tartott faiskolájáról. Ez igaz! de arról említést sem tett, hogy az elemi iskola tanulói oktattatnak-e a gyümölcsfa-termelés és nemesítésére? A kerületi felügyelőknak pedig szoros kötelességük nemcsak arról meggyőződést szerezni, hogy a községek eleget tettek-e a törvény rendelkezésének az iskolai faiskolák felállításával, hanem arról is, hogy a tanulók részesülnek-e a fa nemesítésének tanításában ugy elméletileg, mint gyakorlatilag.

Ha emlékezetem nem csal, a felügyelő urhoz már kétszer volt szerencséje a népközségi kertnek; de azon osztályban, melynek tanulóit kellene a gyümölcsfa-kezelése és nemesítésére oktatni, egyszer sem jelent meg, sem azon osztály tanítójától felvilágosítást nem kért, vajjon oktattatnak-e a tanulók, mily eredményel, s ha nem, mi annak oka? Figyelmébe ajánljuk tehát a felügyelő urnak, hogy az itteni népközségi kert csak papíron és nála létezik; valóban pedig nincs, a

tanulók tehát nem is részesülhetnek oktatásban. Ha tehát jövőre ismét lesz szerencsénk, legyen szíves tekinteni, ha másként nem, csak úgy, mint az egyezri Debrecenbe, látogassa meg az iskolaszék elnökét (de az elnökét) és kérdezősködjék azon osztály tanítójától, a kinek bünkent ugys szemére lobbantották, hogy még a kertészethez is merészel érteni; tudomást szerezhet azon okokról, melyek akadályozták és manap is hátráltatják az iskolai fászkertnek tényleges főállását; tudomást szerezhet arról, mit azok, kiktől informáltatta magát, — elhallgattak; sőt azon módok és eszközökről, melyek által mindezen hátrányok könnyű szerrel eltávolíthatók, mi által nemcsak a törvénynek tétetik elég, hanem a leendő gazdák már gyermekkorukban megtanulhatják a fa kezelésének és nemesítésének módját is, melyet ismerve, örömmel gyakorolnak és hasznosíthatnak.

E hó 3-án virradóra a toronyór kurtje teljes egy óráig, 3-tól 4-ig, tűzvész jelzett. A gonosz kéz által előidézett romboló elem négy családnak emésztette el összes gabonatermését (8-10 láncról), mely a téglavető gödrökben volt kazalokba rakva. A szélcsend mellett is csodával határos, hogy a közvetlen egymás mellé rakott, több százezernyi értékű asztagok maratalekává nem lettek a vésznek. E szerencsétlenség tán intésül szolgál a gazdaközönségnek, hogyha már nem biztosítja is a tűzvész ellen, de ne zsufolja össze természet oly szűk térére, melyenre manap rakva van, és tán figyelmezteti az intező köröket, valahára gondolkozzanak, mint más városoké a nélkülözhetetlen tűzoltó-egylet mielőbbi életbeviteléről.

Elismerést érdemel közönségünknek jóakaratói igyekezete, melyet tanúsított valahányszor e vész pusztított, de nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy az ily nagy munkaidőben a népközségi legnagyobb része a várostól távol, munkával lévén elfoglalva, vagy ha éjjelre honn van is, a terhes munkától eltörődve, pihenésre van szüksége, — tehát nem örködhetik; azt is figyelembe kell venni, hogy e nagy kiterjedésű helyen elterülő város épületeinek tetőzete kevés kivétellel, zindelylyel és náddal fődvek, mely a tűz gyors tovaterjedésének bő anyagot nyújt. Mi történt volna, ha a múlt napi szerencsétlenség alkalomával oly szél dühög, mint a megelőző napok egyikén? Nemcsak a százezereket érő termés, hanem a város legnagyobb része is áldozatul esik a pusztító vésznek. A lakosságnak az a része, mely a jelenlegi időben a városban van, a vésznek ellent nem állhat, nélkülözvén az oltáshoz szükséges mennyiségű vizet és célszerű oltási eszközöket. A közérdek méltán követelheti, hogy tűzoltó egylet! jöjjön el a te megszületésed.

Szegény hajóhidunk! Ugy járt, mint a kis majom születt, melyet anyja, túlságos anyai szeretete következtében, agyonszorított. Hajóhidunk ügyén is szoritottak egyet, akik oly lobbanékony szalmatűzzel fogtak létesítéséhez; de a szoritás még sem lett halál, csak azt indítványozták, hogy el kell — adni, hogy az örök nyugalom enyészettel látszólag megmentsék a szülők, illetőleg atyái, kiadták szoptatós dajka felügyeletére, hogy dédelgesse, ápolja és járjon Pontiusból Pilátusig, megvétel miniszteriumig felállítási költségei legnagyobb részének beszerzéséért. A hid felállítására csak potom pár ezerbe kerülne, úgy mint: a révjog 25 ezer, a hidrom 4 ezer és néhány száz, Szegedről a leúztatás csak ezerkétszáz és néhány forint, havonkint felügyelet 55 frt, és amit még ráköltöni kellene, beleszámítva az említettek, csak száz és néhány ezer forintot kell. Hiányozván a költség, mit a dajka sem tud előteremteni, nyugalomra tétetett a kecskébékák nagy öröme, melyek oly nagygyá nőnek benne, hogy Kasem papucsai sem vételkedhetnek nagyság tekintetében velük, hogy is ne, havi ötvenöt forinttal díjazott ör örködik, hogy egy se vesszen el közülük.

Nemcsak az idegen, de itthelyi lakos is, ki csak párszor járt Kanizsáról Szabadkára, gondolkozik, voltaképpen merre is van kijelölve a kanizsa-zabadkai országút. Téli, midőn az egész határt hó takarja, valóságos Isten-kisértés biztos vezető nélkül elindulni. Seholy egy fa nem jelöli az út menetét az egész határban, pedig de sok kiülteni való fa vénbedik a népkertben. Az ugynevezett Hosztyik árka fölött épített kő- és falhidak karfáit és védőfalait úgy elhordá a szél, vagy mi, hogy hirmondót sem találni belőle. Az utas, kit útja keresztül visz rajta, remegve közeledik feléje, a kocsisnak, ha sötét az éj, vagy köd ereszkedett, félórával előbb le kell szállnia, nehogy lova és kocsiával együtt az árokban találja magát. A horgas kanizsai országútban, az ugynevezett kőlyuknál a Tisza úgy elmosta a partot, hogy az út csak fél lépéssel szélesebb, mint a kocsis és az alámosás következtében az is lesüllyedt. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

Felolós szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.
Laptulajdonos és kiadó: **Bittermann Nándor.**

NYILTTÉR.

Uralkodó epidemiáknál 30-28

legmelegebben ajánlható egészségi ital.

MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
legnagyobb érvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üdítő ital,
kitünő hatásának bizonyult köhögésnél,
gégebajknál, gyomor- és hólyaghu-
rutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

HIRDETÉSEK.

Hirdetés.

A bezdáni szigetet ármentesítő társulat köz-hírré teszi, hogy a társulat által emelt védőtöltés keresztfoki szakaszán építendő faszerkezetű víz-levezető zsilip építési munkálatait, **folyo évi augusztus hó 17-én délután 4 órakor** Bezdán községébe tanácsstermében meg-tartandó árlejtésen 1412 frt 77 kr. kikiáltási ár 10% bánatpénzének letétele mellett kiadja.

Az árlejtés részletes feltételei s a zsilipre vonatkozó tervek és előmérétek a társulat el-nökénél megtekinthetők.

Kelt Bezdánban, 1884. augusztus hó 10-én.

Ligeti D.
társ. titkár.

2-1

Árlejtési hirdetmény.

Báthmonostor község előjárósága részéről köz-hírré tétetik, miszerint egy 4921 frt 16 krban előirány-zott r. k. iskola és kapcsolatos tanítói lak felépítésére f. évi augusztus hó 14-én d. e. 10 órakor Báthmonos-tor község házánál árlejtést tartand.

Vállalkozni szándékozók az előirányzott összeg 10% százalékát kötelesek bánatpénzül letenni.

A tervezet és költségelirányzat, úgy az árlej-tési feltételek alólirott előjáróságnál bármikor bete-kinthetők.

Kelt Báthmonostoron, 1884. évi július hó 29-én.

Béda Pál,
bíró.

3-3

Egy ügyes kertész, ki a szőlőművelés, gyü-mülcfa- és virágtenyésztés, konyhakertészet és méhészetben jártas, állandó alkalmazást talál, szabad lakás, világítás, fűtés és havi 15 frt fi-zetés mellett. Az illetőnek egy 2 holdnyi szőlő-kert, üveg- és szaporító házzal, trágyaágyakkal, szabad vetőmaggal, elégséges vízzel azon felté-tellel adatik át, hogy mindazon általa növeszt-tett virágok, növények és főzéléknemek, melyek kelendők, eladassanak és a vételár megfeleztés-sék. Ajánlatok e lap kiadóhivatálahoz intézen-dők. Végzett vincellér-képezdészek előnyben ré-szesülnek.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye almási szolgabírói járá-sához tartozó Kunbaja községében leköszönés folytán megüresedett község-orvosi állomásra ezennel pályázat hirdettetik. — Ezen állomás évi szeptember hó 1-én d. e. 10 órakor Kunbaján a község-házánál meg-tartandó választás útján fog betöltetni.

Az állomással egybekötött javadalmazás következő:
1. évi készpénz fizetés 400 frt — kr.
2. nappali beteglátogatási díj 20 " "
3. éjjeli beteglátogatási díj 20 " "
4. halott szemleérti díj 20 " "
A pályázók felhívtnak, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143 § értelmében felszerelt folyamodványaik az évi augusztus hó 30 ik napjáig bezárólag alólirott-hoz beküldjék.

B.-Almásán, 1884. július 30-án.

3-3

Deák Zsigmond,
szolgabíró.

3386. sz.

Árlejtési hirdetmény.

A zombori m. kir. jószágigazgatóságnál 1884. évi augusztus hó 18-án délután 10 órakor a jószágigaza-gatósági iroda helyiségben nyilvános árlejtés fog tar-tatni, és pedig monostorszegi koresma 127 frt 29 kr., prigl.-sz.-iváni koresma 189 frt 89 kr., doroszló-szt.-kúti csárda 123 frt 86 kr., apatini urad. koresma 525 frt 72 kr., doroszlói koresma 442 frt 19 kr., gyurityi csárda 459 frt 36 kr., szántovai ispánlak 59 frt 89 kr., apatini ispánlak 191 frt 83 kr., r.-militicsi paplak 405 frt 91 kr., szántovai paplak 399 frt 89 kr., cso-noplai koresma 444 frt 23 kr.

Miről a vállalkozni kívánók azon hozzáadással értesítetnek, hogy magukat 340 frt o. é. bánatpénz-zel ellátva a nyilvános versenyen megjelenni, avagy írásbeli zárt ajánlatukat 50 kros o. é. bélyeggel és 340 frt o. é. bánatpénzzel ellátva, továbbá kitéve azt, hogy az árlejtési feltételeket ismerik és azoknak ma-gukat alávetik, az árlejtést megelőző napig a zombori m. kir. jószágigazgatóság főnökénél, illetőleg az árlej-tés megkezdéséig az árlejtés bizottságánál benyújtani sziveskedjenek.

Az árlejtési feltételek a zombori m. kir. jószág-igazgatóság iroda helyiségében a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők, megjegyezve, hogy az árlej-téshez csak igazolt építész, kőműves vagy ácsállások bocsájthatnak.

Utó- vagy hiányosan kiállított ajánlatok nem vétetnek tekintetbe.

Zomborban, 1884. évi augusztus hó 5-én.

A m. kir. jószágigazgatóság.

Hirdetmény.

Egy teljesen jó karban levő zongora, több butornemű, egy mán-goló, nemkülönb 2 ló, egy brumm-, egy steier- és egy parasztkocsi, úgy 4 lórai szerszám **szabadkézből** eladó. — Bővebb értesítést ad

özv. Bezeredy Béláné

Zomborban.

2-1

BUDAPESTI TÁRSAS POLGÁRI ÉS KERESKEDELMI ISKOLA
(előbb HAMPEL ANTAL)

Budapest, V. Nagy korona-utca 13. szám.

Ezen tanoda, melyet ezelőtt 50 évvel Hampel Antal ur alapított, és mi azt már 18 év óta fennálló tanodánkkal egyesítettük — minden főre-
vésünk oda irányul, hogy elődünk jó hírnevét megőrizzük, a reánk bízott
növekedéket alaposan képzett egyénekké neveljük. Hogy kitűzőtt célunkat
biztosan elérjük, iparkodunk ismert jeles tanárokat alkalmazása által kitű-
zött célunkat biztosítani. Tanodánkkal táp- és nevelőintézet is van egybe-
kötte, melyben a növendékek teljes ellátáson kívül szerzetesjeljes bánás-
módban részesülnek és tanulmányaikban gondos felügyelet alatt állanak.
Tanítványainkat az egy éves önkéntes vizsgálat letételére előkészítjük. —
Értesítőt kívánunk ingylen küldünk. Bíratosok a jövő 1884/5-ik tanévre
augusztus 27-én veszik kezdetüket.

AZ IGAZGATÓSÁG: Gross Gyula.
Prasser József igazgató

4-2

2451. sz.
fig. 1884.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Bács-Bodrogh megye topolyai járás szolgabírája részéről Feketehegy községben leköszönés folytán üre-
sedésbe jött községjegyzői állás betöltésére ezennel
pályázat nyitattik, — választási határnapul Fekete-
hegy község-házához 1884. évi szeptember hó 6-ik nap-
jának d. e 9 óraja kitűzetik.

Felhivatnak pályázni szándékozók, miszerint az
1871. évi XVIII. t. c. 74. 75. §. értelmében felszerelt
(születési anyakönyvi kivonat) folyamodványait alól-
írotthoz 1884. évi augusztus hó 30-ig nyújtásuk be, mi-
vel később beérkező folyamodványok tekintetbe
vétetni nem fognak.

Jegyzői állás következő javadalmazással van
egybekötve:

1. 300 frt készpénz.
2. 84 kgr. marhabűs.
3. 28 " faggyuygertya.
4. 28 " só.
5. 112 " hizott sertés.
6. 3360 " széna.
7. 20 mmázsa tisztabuza
8. 6 öl kemény tűzifa.
9. Természetbeni lakás.
10. 3/4 telekföld haszonélvezete, mely után az
adót a jegyző fizeti.

Topolyán, 1884. július 31-én.

Artinger Ferenc,
tb. szbiró.

3-3

sz. 625.

Pályázati hirdetés.

Tekintetes Bács-Bodrogh megye törvényhatósági
bizottságának f. é. július 3-án 300/közgy. sz. a. 100
frt készpénz fizetés — szülési eseteknél való segédke-
zésnél 50 kr. s látogatásokért 20 kr. díj szedhetési
joggal rendszeresített szülésznoi állomásra ezennel
pályázat nyitattik.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy az 1876.
évi XIV. t. c. 50. § a értelmében felszerelt, szerb vagy
tót nyelv bírását igazoló okmány- és kellő bélyeggel
ellátott kérvényeiket folyó 1884. évi augusztus hó 26-ig
mint a választás napjáig az alólirt elüljáróságnál an-
nál is inkább benyujtsák, mert a kitett határidőn tul
érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Lalityon, 1884. évi augusztus hó 2-án.

Pinterovits János, **Heitzer Márton,**
jegyző. 3-2 bíró.

Föld-haszonbérbeadás.

A sztanisicsi úton fekvő, körülbelül 300
katasztrális hold területű, első minőségű

szántóföld,

10 hold egészen vízmentes réttel, az azon levő
gazdasági épületek és lakházzal, ugy
gazdasági szerelvényekkel együtt, vagy
azok nélkül, 6, esetleg 10 évre haszonbérbe
adatnak. — Az ugarföldek jelenleg már fel-
szántva vannak.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Lalossevits Jakab
Zomborban.

3-3

Pályázati hirdetés.

Bács községénél üresedésben levő adóvég-
rehajtói állomásra ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állomással az állami összes követelé-
sekből eredő végrehajtási költségek 3/5 része
fizetéképe van egybekötve

Pályázni óhajtok erkölcsi bizonyítvánnyal
ellátott kérvényeiket azonnal benyujthatják s
kineveztetésük esetén állásukat el is foglalhatják.

Bács, 1884. évi július hó 31-én.

Artinger János, **Oser Ádám,**
aljegyző. 3-3 bíró.

1435. sz.

1884.

Pályázati hirdetés.

Vajszka-Bogyán községek körjegyzőnél Vajszkán
a községi irnoki állomás üresedésben van, annak be-
töltésére a közös községi képviselő-testületnek f. évi
július hó 20-án 16 szám alatt hozott határozata foly-
tán ezennel pályázat nyitattik.

A kérdéses állomással van 480 frt évi pénzbeli
fizetés összekötve. Felhivatnak mindazok, akik ezen
állomást elnyerni óhajtják, hogy képesítésük, eddigi
működésük, úgy magyar, német nyelven való jártas-
ságukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodvá-
nyukat f. évi augusztus hó 25-ig alólírottnál nyujt-
sák be.

A szerb, vagy más szláv nyelv bírók elsőbbség-
ben részesülnek.

Kelt a körjegyzőség székhelyén Vajszkán, 1884.
évi augusztus hó 1-én.

Mihailovits Mihály,
körjegyző.

3-3

Árlejtési hirdetés.

Mélykút község lelkésze, egyházigazgatók s elő-
járói részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a főtisz-
telendő kalocsai érseki hatóságnak f. é. július hó 2-án
1748. sz. a. kelt határozatával jóváhagyott tervrajz és
költségvetés alapján községünkben gyökeresen kijavi-
tandó plebaniához árlejtése 3600 frt o. é. kikiáltási
árral f. évi augusztus hó 14-én délelőtti 10 órakor a
község házában fog megtörténni; felhívják az árlej-
teni szándékozók, hogy a kikiáltási ár 10%-ának (bá-
natpénz) letétele mellett árlejtethetnek.

A feltételek a helybeli előjáróságnál mindenkor
megtekinthetők.

Kelt Mélykúton 1884. augusztus hó 3-án.

Kiss Ferenc, **Mezey Ignác,**
bíró. 2-2 lelkész.

2049. sz.

1884.

Pályázati hirdetés.

Katymár községben a községi szülésznoi állás
leköszönés folytán üresedésbe jöven, alólírot előjáró-
ság annak betöltésére ezennel pályázatot hirdet.

Az állás javadalmazása: 105 frt készpénz, 2 öl
tüzelőfa, 6 pozsonyi mérő kétszeres buza, illetve ennek
megváltási ára o. ért. 24 forint a községtől, továbbá
minden szülési esetenél 60 kr. mellékletmény.

A választás napja f. évi augusztus hó 20-ka.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, hogy oklevéllel,
úgy eddigi működésüket és magaviseletüket igazoló
bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket f. hó 18-ig
bezárolag alólírottnál előjárósághoz benyujtsák.

Katymáron, 1884. évi augusztus hó 6-án.

Oláh László, **Schmidt József,**
közs. jegyző. 2-1 közs. bíró.

Harkányi gyógyfürdő
Magyarország, Baranyavármegyében.
fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig.

Ezen 50° R. természetes meleg ártezi kénforrás nemcsak az ország első gyógyintézetéhez tartozik, ha-
nem a külföld hason gyógyintézeit mindeben felülmúlja. Vegyalkatrészeit illetőleg **Dr. Than Károly** vegytanár
által teljesített elemzés szerint kénés hévíz, mely iblant, búzényt és mindeddig ismeretlen széndég-kénegőzt tartalmaz.
Kitűnő gyógyítási hatással bír **csuzos, köszvény, görvély, idült borkifütegekre, aranyér, nő-
bántalmakra, foganzái hiányok, fehérfolyás, sebzekek daganatok** és higanyos gyógyszerek által oko-
zott **mérgezésekre,** továbbá **májlep.** általán **mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok** és
ivarszervi bántalmak ellen.

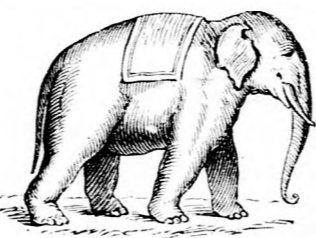
A fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszertü gyógyforrásnál ezerek
és ezerek a legmakacsabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épségüket visszanyerték, a miért is a
legnagyobb elismerést érdemli. E fürdő a maga nemében egyedüli, minden más akár belföldi, akár külföldi hason-
gyógyforrást, gyógyhatás tekintetében felülmúl; a mit különben az évről évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.
Az utazásra ajánlatos: Budapest-pécsi vasut vagy Déli vasut Budapest-Kauzsa-Baresi vonala, állom-
ás: **Pécs,** alföldi vasut Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasut, állomás: **Villány.**

Posta- és távirat-állomás.
Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel **Dr. HELLER JÓZSEF** rendes fürdőorvos nyújt.
Harkány, 1884.

12-10

A fürdő-igazgatóság.

Az „ELEFÁNT” szálloda megnyitása ZOMBORBAN.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint a jó hírben álló
„Elefánthoz” címzett szállodát és kávéházat Zomborban
átvettem, s az összes helyiségeknek alapos ujtása, elegáns és kényelmes berendezése után, **augusztus 2-án** HERCZENBERGER
SÁNDOR zenekarának közreműködése mellett megnyitottam.

Kitűnő konyha, legjobb italok és pontos szolgálat által iparkodni fogok a n. é. közönség minden igényeinek
megfelelni.

A n. é. közönség jó indulatába ajánlja magát

mély tisztelettel

HORVÁTOVITS STIPÓ

vendéglős.

10-4

A szálloda társaskocsija minden vonatonál közlekedik.

Zombor, 1884. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.